

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА імені ЛЕСІ УКРАЇНКИ
для дорослих м. Києва
Науково – методичний відділ

Для підвищення кваліфікації
бібліотечних працівників

ПРОФЕСІОНАЛ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Вип. 1 (2019)

КИЇВ, 2019

Вашій увазі пропонується бібліографічний бюлетень документів, опублікованих на сторінках українських фахових періодичних видань у першому півріччі 2019 року, що надійшли до науково-методичного відділу бібліотеки. Відбір документів здійснювався за критеріями актуальності, інформативності та з урахуванням практичних потреб працівників публічних бібліотек.

Документи згруповано в логічній послідовності. В розділах описи статей подаються в алфавітному порядку. Назви розділів не є сталими і в наступних випусках можуть змінюватись і доповнюватись.

Бібліографічні описи статей здійснено відповідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Посібник може бути корисним бібліотечним працівникам, викладачам і студентам вищих і середніх спеціальних навчальних закладів.

Відповідальна за випуск: Романюк О. І.

Укладач: Орлова Т. В.

Редактор: Ковальчук Л. І.

Науково-методичний відділ
м. Київ, вул. Полтавська, 4
тел.: 486-00-85
e-mail: met.viddil@ukr.net

© Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва

ЗМІСТ

Бібліотекознавство. Книгознавство. Розвиток бібліотечної справи	4
Видатні діячі бібліотечної справи	5
Ювілеї бібліотек	6
Книжкові форуми, ярмарки. Книговидання	6
Бібліотечні асоціації	7
Публічні бібліотеки і реформа децентралізації	7
Сучасні бібліотеки – тенденції розвитку	7
Методична діяльність бібліотек	9
Бібліотечні фонди: Формування. Облік. Збереження	9
Інформаційно-бібліографічна діяльність. Медіаграмотність	10
Видавнича діяльність бібліотек. Фахова періодика	11
Інтернет-технології в бібліотеках. Нові бібліотечні технології. Електронні каталоги	11
Читання: підтримка та розвиток	13
Досвід бібліотек з програмно-цільової діяльності	13
Професійна підготовка. Бібліотечна професія, імідж	15
У зарубіжних колег	16
Бібліотеки для юнацтва	17
Бібліотеки для дітей	17

Бібліотекознавство. Книгознавство. Розвиток бібліотечної справи

Антоник, О. Книжкова культура як об'єкт книгознавчого дискурсу і міждисциплінарного діалогу / О. Антоник // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 3 – 11.

Проаналізовано основні підходи до тлумачення поняття «книжкова культура», окреслено його сутність і семантичне поле у рамках книгознавчого дискурсу. Йдеться про необхідність розширення ареалу досліджень в умовах конвергенції книжкової та інформаційної культур. Наголошується на проблемі читання як основного чинника інформаційної культури особистості.

Антонюк, Т. Навчальна книжка в українському зарубіжжі: історія, характеристика, значення / Т. Антонюк // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 24 – 33.

Проаналізовано навчальні видання діаспори з фонду відділу зарубіжної україніки Інституту книгознавства НБУВ як органічний складник книжкової культури України. Розкрито історію розвитку навчальної книжки в українському зарубіжжі, причини, час і місце її появи.

Венідиктова, А. Семінар «Стандартизація бібліотечної діяльності» / А. Венідиктова // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 2. – С. 35 – 36.

Ільницька, Л. Бібліографія української книги в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині і в еміграції (1914 – 1939) : науково-методичні засади створення видавничого проекту та його реалізація / Л. Ільницька // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 2. – С. 16 – 23.

У статті висвітлено теоретичні засади і організаційні питання створення бібліографії української книги міжвоєнного періоду на західноукраїнських землях та в еміграції, обґрунтовано актуальність такої бібліографії. Проаналізовано принципи укладання бібліографії української книги, яких дотримувалися провідні бібліографи І. Левицький, М. Комаров, Ю. Меженко.

Ляшко, С. Представлення універсального знання про Україну та її народ : від XI ст. до доби Інтернету : [рецензія] / С. Ляшко // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 2. – С. 33 – 34.

Кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського Світлана Ляшко аналізує книжку Наталії Черниш «Нариси з історії української енциклопедичної справи».

Соколов, В. Особливості еволюції публічних бібліотек у губернських містах в Україні у XIX – на початку XX ст. / В. Соколов // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 3. – С. 13 – 24.

У статті досліджено становлення та розвиток публічних бібліотек губернських міст на території України у XIX – на початку XX ст., чинники, умови та основні етапи їхньої еволюції.

Україна. Кабінет міністрів. Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні : постанова від 06 лютого 2019 р. № 72 / Кабінет міністрів України // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 41.

Видатні діячі бібліотечної справи

Бублик, О. Бібліотека і документ у контексті часу : Четверті бібліотекознавчі студії, присвячені пам'яті професора М. С. Слободяника / О. Бублик // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 46 – 48.

Соколов, В. Діяльність Л. С. Лічкова на посаді директора Київської міської публічної бібліотеки (1915 – 1921) / В. Соколов // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 46 – 54.

Аналізуються особливості діяльності, основні показники та розвиток Київської міської публічної бібліотеки під керуванням Л. С. Лічкова у 1915–1921 рр. Здійснено порівняльний аналіз діяльності бібліотеки, коли її директором був Л. Лічков, з попереднім періодом розвитку книгозбірні.

Соколов, В. Теорія бібліопсихології М. Рубакіна в контексті розвитку читачезнавства в Україні у 1920 – 1930-х рр. / В. Соколов // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 2 – 9.

У статті охарактеризовано сутність, основні положення і методологічні принципи теорії бібліопсихології М. Рубакіна; проаналізовано місце і значення її у формуванні читачезнавства в Україні у 1920–1930-х рр.

Солоіденко, Г. Інформаційно-бібліотечна рада НАН України та її вчені секретарі – співробітники Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Г. Солоіденко // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 34 – 41.

Розглядається історія створення та основні етапи діяльності Інформаційно-бібліотечної ради НАН України. Висвітлюється роль Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – базової організації Інформаційно-бібліотечної ради в становленні та розвитку академічної бібліотечної мережі.

Шалиганова, А. «Учредительницы и хранительницы» першої громадської бібліотеки Харкова : з історії Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка / А. Шалиганова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 60 – 63.

У статті розкривається роль жінок-просвітянок у становленні та розвитку першої громадської бібліотеки Харкова.

Ювілеї бібліотек

Спіфанова, О. Гортаючи життя сторінки... (до 95-річчя Наукової бібліотеки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля) / О. Спіфанова, В. Савельєва // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 55 – 58.

У статті представлено історичне минуле книгозбірні та етапи її становлення і розвитку, розкрито сьогодення та шляхи модернізації бібліотеки.

Стерехова, З. Флагман університетських бібліотек / З. Стерехова // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 39 – 40.

Стаття присвячена 120-річчю Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського».

Книжкові форуми, ярмарки. Книговидання

Білик, О. XII Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу» / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 35 – 36.

В інформаційному повідомленні висвітлено перебіг конференції, що відбулася 21 – 22 травня 2019 року, і мала на меті обговорення актуальних проблем управління бібліотечними фондами в сучасній Україні.

Білик, О. Нагородження лауреатів літературних конкурсів / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 36 – 38.

Представлено переможців Всеукраїнського конкурсу «Краща книга України» та лауреатів премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва нагородження яких відбулося під час відкриття IX Київської книжкової виставки «Книжкові контракти».

Здановська, В. IX Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» / В. Здановська // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 36 – 37.

В інформаційному повідомленні йдеться про IX Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал». Традиційно в межах фестивалю відбулися численні творчі зустрічі, презентації тощо. Широко представлені були й вітчизняні бібліотеки.

Картузов, К. Тенденції розвитку освітянських бібліотек в інформаційному суспільстві / К. Картузов // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 54 – 57.

У статті надано інформацію щодо проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції розвитку освітянських бібліотек в інформаційному суспільстві», що відбулась у м. Миколаєві.

Бібліотечні асоціації

Виноградова, О. Діяльність Пункту європейської інформації в Державній бібліотеці України для юнацтва / О. Виноградова, О. Зубченко // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 10 – 11.

У статті репрезентовано різні формати взаємодії Державної бібліотеки України для юнацтва з користувачами, вчителями та викладачами, представниками влади, громадських організацій та благодійниками, з колегами з обласних бібліотек для юнацтва в межах реалізації проекту УБА «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках».

Публічні бібліотеки і реформа децентралізації

Амельченко, Ю. Бібліотека ОТГ: новий формат існування / Ю. Амельченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 13 – 15.

У статті наводиться досвід бібліотек Одеської області в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування в Україні щодо формування позитивної громадської думки про бібліотеки ОТГ та створення їх сучасного іміджу.

Литвинова, Л. Модернізація авторського права ЄС в епоху цифрових технологій / Л. Литвинова // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 2. – С. 3 – 9.

Порушено питання оновлення норм авторського права ЄС в інформаційному суспільстві. Розглянуто Директиву про авторське право на цифровому єдиному ринку від 12 вересня 2018 р. Приділено увагу статтям Директиви про авторське право на цифровому єдиному ринку, які безпосередньо стосуються бібліотек та їхніх користувачів в Європі.

Ступницька, С. Методичний супровід бібліотек об'єднаних територіальних громад : (з досвіду Рівненської ОУНБ) / С. Ступницька // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 6 – 8.

Автор розповідає про вплив реформи децентралізації влади на розвиток бібліотечної галузі Рівненщини загалом і на діяльність бібліотек об'єднаних територіальних громад зокрема, а також ознайомлює з новими методичними послугами Рівненської ОУНБ для успішної адаптації бібліотек до сучасних умов.

Сучасні бібліотеки – тенденції розвитку

Амельченко, Ю. Стратегічний план «Розумний регіон» і бібліотеки Одещини / Ю. Амельченко // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 18 – 19.

Автор висвітлює участь центральних районних бібліотек Одещини у втіленні пріоритетних завдань Стратегічного плану «Розумний регіон».

Білик, О. Шлях до бібліотек рівних можливостей / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 16 – 20.

У світі існує багато моделей, форм і систем бібліотечного обслуговування осіб з вадами зору. Автор аналізує особливості і досвід обслуговування незрячих і слабозорих у бібліотеках Великої Британії, Данії, Латвії, США, Швеції, Фінляндії. Окрему увагу автор приділяє проблемам бібліотечного обслуговування людей з вадами зору в Україні.

Вилегжаніна, Т. Якісні бібліотечні послуги – запорука ефективної діяльності публічних бібліотек / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 4 – 6.

Автор розглядає якість сучасних бібліотечних послуг у контексті Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні, нормативно-правових актів Міністерства культури України, чинних національних і міжнародних стандартів, а також підвищення якості управління бібліотеками.

Грипич, С. Формування інформаційної культури користувачів як важлива складова діяльності бібліотеки закладу вищої освіти / С. Грипич, Л. Буравкова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 33 – 40.

Розглянуто коло проблем з теоретичних засад інформаційної культури та практичного досвіду її формування в бібліотеках закладів вищої освіти. Репрезентовано 2-ге видання навчального посібника «Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід», в якому висвітлюється робота наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в цьому напрямі.

Некипелова, О. «Неформали» в освіті дорослих: з досвіду роботи Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва / О. Некипелова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 22 – 24.

Стаття присвячена кращим практикам діяльності Центральної міської бібліотеки імені М. Л. Кропивницького як центру неформальної освіти дорослих. Тематична спрямованість навчання - це розвиток грамотності дорослої людини в різних сферах протягом життя, в т. ч. функціональної, соціальної, комп'ютерної.

Олейніченко, Ю. Бібліотечний квест – простір для ідей / Ю. Олейніченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 25 – 27.

У статті представлено досвід роботи Обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д. І. Чижевського, м. Кропивницький щодо застосування квестів.

Сагайдак, С. Квест як інноваційна форма роботи бібліотек / С. Сагайдак, Н. Ільченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 28 – 29.

У статті висвітлюється досвід роботи читального залу для юнацтва Сумської обласної універсальної наукової бібліотеки по залученню дітей та молоді до читання з використанням ігрових форм роботи.

Щербина, С. Бібліотеки сходу України – центри соціальної підтримки, неформальної освіти і культурного життя громад / С. Щербина // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 10 – 13.

У статті автор висвітлює діяльність бібліотек, які з початком збройного конфлікту на сході України не лише зберегли унікальні бібліотечні фонди та матеріальні ресурси, а й запропонували нові форми роботи, щоб сприяти поліпшенню життя людей шляхом реалізації різноманітних проєктів, націлених на соціальну згуртованість і підвищення громадянської свідомості.

Методична діяльність бібліотек

Мальована, А. Веббібліографія на допомогу науково-методичній діяльності Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка / А. Мальована // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 33 – 35.

Зорієнтувати колег у професійних темах, що представлені в Інтернеті, допомогти їм у практичній роботі та підвищенні кваліфікації – саме такі завдання ставили перед собою працівники науково-методичного відділу Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка, створюючи на сайті бібліотеки розділ «Веббібліографічні матеріали» в рубриці «Бібліотечному фахівцю».

Ніколаєнко, Н. Наукометрія в бібліотечній діяльності: досвід, проблеми, завдання / Н. Ніколаєнко, О. Рибальченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 6 – 9.

У статті висвітлено діяльність Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка у напрямку наукометричних досліджень та моніторингу бібліометричних показників науковців університету.

Бібліотечні фонди: Формування. Облік. Збереження

Вилегжаніна, Т. Фонди публічних бібліотек як частина інформаційного простору країни / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 4 – 6.

Автор аналізує проблеми комплектування та збереження документних фондів публічних бібліотек, а також запрошує фахівців до обговорення пропозиції НБУ імені Ярослава Мудрого щодо створення розподіленого фонду електронних ресурсів між регіонами, організації системи його взаємовикористання в публічних бібліотеках.

Дідусенко Г. Цінне джерело історичної пам'яті нації / Г. Дідусенко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 19 – 22.

У статті розглядається, яким чином Пам'ятні книжки, Полтавські земські календарі та Адрес-календарі минулого століття можуть слугувати потужною джерелознавчою базою для сучасних краєзнавчих досліджень.

Зеленська, Н. Рідкісні та цінні видання в електронному каталозі ОУНБ імені Д. І. Чижевського / Н. Зеленська, Л. Сидорова // *Бібліотечна планета*. – 2019. – № 2. – С. 30 – 32.

Автори статті висвітлюють основні етапи створення цифрової бібліотеки рідкісних і цінних видань, а також акцентують увагу на особливостях науково-бібліографічного опису примірників стародрукованих книг.

Книш, А. Рідкісні видання – невичерпне джерело краєзнавчої інформації / А. Книш // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2019. – № 2. – С. 23 – 24.

Стаття висвітлює досвід створення краєзнавчих електронних баз даних рідкісних та цінних фондів у Науковій бібліотеці Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка.

Корнійчук, М. Приватна колекція Миколи Павловича Ковальського у Науковій бібліотеці Національного університету «Острозька академія» / М. Корнійчук // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2019. – № 2. – С. 25 – 28.

У статті висвітлено тематику приватної колекції Миколи Павловича Ковальського – доктора історичних наук, професора, проректора з наукової роботи Острозької академії. Проаналізовано роль особистої колекції у формуванні фонду Наукової бібліотеки Національного університету «Острозька академія».

Торлін, І. Книжкова знахідка / І. Торлін // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2019. – № 1. – С. 14.

У науковій бібліотеці Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова знайдено автограф В. В. Городецького, який додає новий штрих до біографії видатного архітектора.

Інформаційно-бібліографічна діяльність. Медіаграмотність

Журавель, Н. Досвід роботи пункту європейської інформації в Охтирській центральній міській бібліотеці Сумської області / Н. Журавель // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2019. – № 1. – С. 15 – 21.

У статті висвітлено діяльність Охтирської центральної міської бібліотеки Сумської області з популяризації знань про ЄС та європейський вибір України серед користувачів бібліотеки та жителів міста Охтирка.

Коваль, Н. Використання конструктора сайтів Wix.com в інформаційно-бібліотечній діяльності бібліотеки ВП «МФ КНУКіМ» / Н. Коваль, С. Косяченко // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2019. – № 2. – С. 16 – 18.

У статті представлено досвід роботи бібліотеки Відокремленого підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв» з використанням конструктора сайтів Wix.com. Проаналізовано технологію створення віртуальних книжкових виставок, біобібліографічних покажчиків, презентацій нових надходжень тощо за допомогою конструктора сайтів Wix.com.

Прохорова, Г. Особливості науково-інформаційного обслуговування фахівців-медиків у бібліотеці / Г. Прохорова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 35 – 36.

Висвітлюється досвід застосування різноманітних форм співпраці відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка з представниками медичної галузі.

Рудько, І. Ольга Кобилянська у світлі вітчизняної бібліографії : (до 155-річчя від дня народження письменниці) / І. Рудько // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 30 – 31.

У статті охарактеризовано опубліковані бібліографічні джерела інформації та персональні бібліографічні посібники про видатну українську письменницю кінця ХІХ – початку ХХ століть Ольгу Кобилянську.

Видавнича діяльність бібліотек. Фахова періодика

Кушнір, О. Історія видання покажчика «Природа і природні ресурси Північного Причорномор'я» / О. Кушнір // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 29.

Стаття присвячена 45-річчю видання в Одеській національній науковій бібліотеці посібника «Природа і природні ресурси Північного Причорномор'я».

Інтернет-технології в бібліотеках. Нові бібліотечні технології. Електронні каталоги

Кириленко, О. Інформаційно-пошуковий тезаурус он-лайн / О. Кириленко, О. Збанацька // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 30 – 32 : табл.

Маслова, М. Віртуальний довідковий сервіс: досвід Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки / М. Маслова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 10 – 13.

У статті представлено досвід довідкового обслуговування віддалених користувачів на прикладі діяльності служби віртуальної довідки Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки.

Мацюк, Г. Представлення знань у вузькоспеціальних предметних областях за допомогою тезауруса / Г. Мацюк, Н. Кунанець // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 19 – 23.

У статті розкривається роль галузевого інформаційно-пошукового тезауруса у процесах систематизації термінології предметної області. Аналізуються можливості застосування інформаційно-пошукового тезауруса як засобу підвищення ефективності пошуку в сучасних інформаційно-пошукових системах.

Коваль, Т. Статистичний облік читачів НБУВ у контексті міжнародних стандартів / Т. Коваль, Л. Туровська, І. Шевченко // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика.* – 2019. – № 2. – С. 32 – 34.

Стаття узагальнює досвід організації статистичного обліку користувачів за допомогою БД «Читачі НБУВ» у контексті відповідності міжнародним стандартам.

Крещенко, Л. Відображення видань з новітньої історії України в електронному каталозі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Л. Крещенко // *Бібліотечний вісник.* – 2019. – № 3. – С. 8 – 12.

У статті розглянуто питання відображення видань з новітньої історії України в електронному каталозі наукової бібліотеки згідно з новими підходами до періодизації нашої недавньої минувшини, запропонованими Інститутом історії НАН України та зафіксованими у скороченому варіанті Рубрикатора НБУВ і широкими можливостями класифікаційної системи. Йдеться також про формування на їх основі більш інформативних індексів УДК.

Лобузін, К. Тематичний пошук в електронних каталогах національних бібліотек / К. Лобузін, С. Галицька // *Бібліотечний вісник.* – 2019. – № 1. – С. 12 – 18.

У статті розглядаються засоби тематичного пошуку за бібліотечною класифікацією в електронних каталогах національних бібліотек. Порівнюються можливості різних інформаційно-бібліотечних пошукових систем.

Лобузін, К. Алфавітно-предметний покажчик як лінгвістичний засіб бібліотечно-інформаційних технологій / К. Лобузін, С. Галицька // *Бібліотечний вісник.* – 2019. – № 3. – С. 3 – 7.

У статті розглянуто питання формування словника алфавітно-предметного покажчика (АПП) в електронному каталозі наукової бібліотеки. Наголошено на важливості формування електронного АПП до бібліотечної класифікації, що уможливує реалізацію предметного доступу до ресурсів бібліотечного фонду через онлайн-інтерфейс електронного каталога.

Роговець, Ж. Надання доступу до Інтернету як бібліотечна послуга в НБУ ім. Ярослава Мудрого / Ж. Роговець, І. Порало // *Бібліотечна планета.* – 2019. – № 1. – С. 33 – 35.

У статті висвітлено діяльність інтернет-центрів НБУ ім. Ярослава Мудрого. На основі результатів анкетування користувачів проаналізовано інтенсивність відвідування інтернет-центрів користувачами, їх інформаційні запити, задоволеність якістю бібліотечно-інформаційних і консультативних послуг, зауваження та пропозиції щодо поліпшення обслуговування тощо.

Читання: підтримка та розвиток

Білик, О. Проект «Схід читає» : популяризація сучасної української літератури в публічних бібліотеках Сходу України / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 27 – 28.

У статті представлено перші результати проекту «Схід читає», організатори якого прагнуть надати можливість жителям Донецької та Луганської областей зрозуміти сучасний літературний процес через безпосереднє спілкування з письменниками, критиками і видавцями.

Здановська, В. Читай, змагайся, перемагай! / В. Здановська // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 38 – 39.

У статті представлено інформацію про I Всеукраїнський конкурс фото та відеоробіт «Library In My Eyes. Go to read!» (Бібліотека моїми очима. «Читаймо!») та Всеукраїнський тиждень дитячого читання.

Когутич, І. «Читаємо разом» : (діяльність літературного клубу при Закарпатській ОУНБ ім. Ф. Потушняка) / І. Когутич // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 14 – 16.

Автор розповідає про роботу літературного клубу, що метою якого є відкриття нових авторів, сприяти саморозвитку читача, формувати сталий інтерес до читання та зрілий естетичний смак.

Колеснікова, В. Бібліотека Майдану : шлях від революційної читальні до бібліотеки Музею Революції Гідності / В. Колеснікова // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 2. – С. 24 – 32.

Бібліотека Майдану розглядається як громадська ініціатива, що виникла в стінах Українського дому під час Революції Гідності, як «місце духу», де люди читали, думали, дискутували, духовно відновлювалися. Розкривається культурно-просвітницька роль Книгозбірні на барикадах.

Шевченко, О. Павло Загребельний: «Мої молитви – це мої книжки» / О. Шевченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 30 – 32.

Стаття висвітлює досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо проведення регіональної кампанії «Павло Загребельний – письменник, якого читають».

Досвід бібліотек з програмно-цільової діяльності

Варюхіна, Л. Проект задля згуртування громади «Миколаїв: ми – коло!» / Л. Варюхіна, О. Некипелова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 44 – 46.

У статті висвітлено досвід участі Центральної міської бібліотеки імені М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва в реалізації проекту згуртування громади «Миколаїв: ми – коло!», який виконується у співпраці з управлінням з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради за підтримки Міжнародної організації з міграції та Європейського Союзу.

Герасимова, Н. Історія одного успішного проекту / Н. Герасимова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 43 – 44.

Без проектної діяльності важко уявити сучасне життя. Бібліотекарі Центральної міської бібліотеки ім. В. Г. Короленка м. Маріуполя завдяки проекту створили новий сучасний бібліотечний простір, змінили не тільки інтер'єр, а й зміст корисного дозвілля для мешканців міста та тимчасово переміщених осіб, розширили спектр бібліотечних та соціальних послуг.

Назаренко, Ж. STREAM-освіта в бібліотеці : (з досвіду роботи Запорізької ОУНБ) / Ж. Назаренко // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 13 – 15.

STREAM-освіта–інтегрований підхід до освіти. Акцентує увагу на вивченні точних наук, вихованні культури інженерного мислення. Автор статті ділиться досвідом реалізації Запорізькою ОУНБ проекту «Бібліотека – драйвер технічного та екологічного розвитку».

Пашкова, В. Поширення знань і практик щодо здорового способу життя та відповідальної самозбережувальної поведінки: внесок бібліотек України в досягнення цілі сталого розвитку ООН / В. Пашкова // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 8 – 10.

Романуха, З. Обслуговування користувачів з інвалідністю в Рівненській ОУНБ / З. Романуха // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 12 – 14.

У статті показано досвід Рівненської ОУНБ щодо організації інтелектуально насиченого дозвілля людей з інвалідністю, навчання роботи на комп'ютері зі спеціалізованими програмами, формування колекції аудіо книг, консультації батьків, які готують дітей із порушеннями зору до інклюзивного навчання.

Сливка, О. Кіномистецька вітальня як простір соціокультурної діяльності Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого / О. Сливка // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 21 – 23

Автор репрезентує діяльність Кіномистецької вітальні, започаткованої з метою формування кіномистецького простору для спілкування широкого кола громадськості.

Цяпало, Л. «Майстерня щастя» – вдалий приклад реалізації соціального проекту в бібліотеці / Л. Цяпало, А. Введенська // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 28 – 29.

Шевченко, О. Екологічний компас Придніпров'я / О. Шевченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 37 – 40.

Стаття висвітлює досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо формування екологічної культури серед відвідувачів книгозбірні.

Воскобойнікова-Гузєва, О. Магістратура зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» – нові можливості та особливості вступу / О. Воскобойнікова-Гузєва // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 36 – 38.

Автор висвітлює вітчизняний і світовий досвід підготовки магістрів із бібліотекознавства та інформаційних наук; репрезентує діяльність українських університетів щодо розробки магістерських освітньо-професійних програм; особливості вступу до магістратури в 2019 р.

Майорова, О. Самоосвіта в процесі професійної підготовки фахівців / О. Майорова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – №1. – С. 41 – 42.

У статті визначено роль бібліотек закладів вищої освіти для самоосвіти студентів у навчальному процесі.

Онищенко, Н. Бібліотекознавчий лекторій як запорука професійного зростання працівників освітянських бібліотек / Н. Онищенко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 47 – 49.

У статті висвітлено роботу бібліотекознавчого лекторію Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського як одну з дієвих форм підвищення фахового рівня працівників освітянських бібліотек, зокрема з упровадження Універсальної десятикової класифікації в практику роботи бібліотек закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти.

Охріменко, М. Конкурси професійної майстерності : поєднання практики з творчістю / М. Охріменко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 50 – 53.

У статті висвітлено досвід проведення у бібліотеках Кіровоградщини професійних конкурсів як засобу реалізації творчого потенціалу бібліотечних працівників, розвитку їхньої ініціативи.

Полякова, О. Семінар «Сучасні завдання та пріоритети діяльності бібліотек наукових установ : від традицій до інновацій» / О. Полякова // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 3. – С. 41 – 44.

Хемчян, І. Тренінг «Інноваційний розвиток спеціальних наукових бібліотек установ НАПН України : пошук нових форматів» / І. Хемчян // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 3. – С. 39 – 40.

У зарубіжних колег

Білик, О. Публічні бібліотеки в США : дослідження думок американців / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 22 – 23.

Автор статті ознайомлює читачів із результатами щорічного опитування щодо використання публічних бібліотек, проведеного Дослідницьким центром П'ю (м. Вашингтон), і підсумовує: тенденція активного відвідування публічних бібліотек у США є сталою тому, що вони допомагають сучасному користувачеві реалізовувати свої можливості у процесі підвищення рівня власного життя і життя суспільства.

Здановська, В. Бібліотечна освіта в США : сучасні тренди / В. Здановська ; пер. Н. Прокопенко // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 19 – 22.

Репрезентовано книгу Р. Е. Рубін «Основи бібліотечної та інформаційної науки» (Rubin Richard E. Foundations of Library and Information Science, 2016, 4-е вид.), видану Американською бібліотечною асоціацією. Автор книги – колишній директор Школи бібліотечної та інформаційної науки в Кентському державному університеті, асистент проректора з онлайн-освіти цього вишу, автор численних публікацій, активний учасник професійних асоціацій.

Киричук, Л. Користувач у центрі уваги бібліотекарів : європейський підхід до обслуговування / Л. Киричук // Бібліотечна планета. – 2019. – № 1. – С. 24 – 26.

Європейські бібліотекарі активно шукають нові напрями і форми роботи з користувачами. На прикладі бібліотек Великої Британії, Литви, Фінляндії, Чехії автор розповідає про нові послуги для користувачів.

Михайличенко, Н. Бібліотечна освіта Канади : робота бібліотекаря та діяльність бібліотек / Н. Михайличенко, І. Порало // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 54 – 57.

В огляді представлено бібліотечну галузь Канади з погляду молодого фахівця. Автори висвітлюють бібліотечну сферу країни у соціальному контексті. Проілюстровано якість впливу бібліотек на суспільство, а саме визначено їх значущість, місію як основу соціального прогресу країни.

Міщук, С. Національна бібліотека Швеції: минуле і сучасне поряд / С. Міщук, Г. Міщук // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 1. – С. 42 – 45.

Хмура, Б. «Побудувала би велику бібліотеку в Жешуві і всім роздала би електронні читанки...» : [інтерв'ю] / Б. Хмура ; розмову вела А. Босак // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 24 – 26.

Інтерв'ю з Барбарою Хмурою, директором Воеводської та міської публічної бібліотеки в м. Жешуві (Польща). Очолювана Барборою Хмурою бібліотека – інноваційна установа культури, що активно використовує сучасні інформаційні технології.

Бібліотеки для юнацтва

Спаріхіна, Н. Бібліотеки як учасники реалізації молодіжної регіональної політики / Н. Спаріхіна // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 45.

У статті представлено інформацію про обласний семінар «Бібліотеки як учасники реалізації молодіжної регіональної політики», що відбувся в Дніпропетровській обласній бібліотеці для молоді ім. М. Светлова для бібліотекарів Дніпропетровщини, що працюють з молоддю.

Бібліотеки для дітей

Попова, Н. «БібліоКемп лідерів читання» на Херсонщині / Н. Попова // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 16 – 17.

У статті йдеться про перебіг триденного «БібліоКемпа лідерів читання», який зібрав переможців обласних етапів першого Всеукраїнського конкурсу проектів «Лідер читання».

Жайворонок, Т. Громада – бібліотека – діти : напрацювання на шляху створення нового образу публічної бібліотеки / Т. Жайворонок, Т. Нахова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 41 – 43.

У статті представлені шляхи налагодження професійного співробітництва Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. О. Лягіна з бібліотеками об'єднаних територіальних громад стосовно питань обслуговування дітей у сучасних умовах.

Джерела інформації

ЖУРНАЛИ

Бібліотечна планета

Бібліотечний вісник

Бібліотечний форум: історія, теорія і практика